

EL POBLE CATALA

Director: I. RIBERA i ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3795 - - BARCELONA, DIMARTS, 17 D'AGOST DE 1915 - - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

MPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 18. TELEFON 2298

EL BARATO

El divendres pròxim
serà el darrer dia que aquests
Magatzems faràn el

10 per 100 descompte

en tots els articles de la casa.
Mantel·leries, Llençols, Banoes,
Teixits, Teles, Madapolans, Lla-
nes, Sedes, Catifes, Mantes, Con-
feccions de roba blanca, etc., etc.
Tots els genres existents en aquests
Magatzems són a ticles corrents

L'ISOLAMENT D'ESpanya

Espanya ha sigut sempre un
país desvinculat de tota vida de
relació internacional. Les grans
desventures que secularment ha
vingut sofrint el nostre país, ten-
nen per causa primordial la inep-
cia diplomàtica espanyola.

A cada un dels desastres que
han pervingut a l'Espanya, ha
evidenciat clarament el deslligam,
l'isolament amb que hem viscut.
Tots els tractats diplomàtics, tots
els tractats, tota la paròdia de vi-
da internacional que ha vingut
fent Espanya, han obeït sempre a
interessos dinàstics, a la defensa
del patrimoni monàrquic que us-
defrúa el règim i els seus governs.
La política internacional espanyo-
la, no s'ha mogut mai per un fi
d'utilitat nacional o patriòtica.

Per això les ambaixades i els
consulats eren i son considerats
com a exclusives prebendes pala-
tines, el darrer redós a on podia
pot aixoplugar-s'hi una aristocra-
cia parasitaria i degenerada.

Ara's repeteix el cas tradicion-
al. D'aquesta guerra en devindrà
malhauradament l'isolament d'Es-
panya. La política funesta dels
actuals governants que podria ini-
ciar una èra de prosperitat per al
país conquerint per l'Espanya un
lloc visible en la vida internacio-
nal, serà la causa del menyspreu
i el desprestigi d'Espanya després
de feta la pau... si és que ja abans
no'n sofrim les tristes conseqüèn-
cies.

Mai s'havia presentat a Espan-
ya un moment de semblant tras-
cendència. Ara's podien redimir
les culpes del desenfré monàrquic
i reincorporar Espanya en la vida
del món. Doncs és ara precisament
quan el retraïment—qu'és un sui-
cidí—vé a constituir l'única ideal
d'aquesta política de la neutralitat
espanyola que desagrada a tots,
als d'una banda i altre de la lluita,
sense reportar-nos cap benefici.

S'acabarà la guerra, vindrà la
pau i a l'hora de passar comptes
Espanya se trobarà isolada, lluny
de les simpaties de tots els belige-
rants perquè la seva actual posi-
ció neutral no és més que una
posició indiferent i resignada. I
no hi pot haver a l'hora present
home o nació que pugui proclamar
impunement la seva indiferència
o la seva resignació davant del
conflicte que trasbalsa la humani-

tat, sense evidenciar la perfecta
inconsciència de la missió que li
està confiada.

Els pobles que no saben fer un
ús digne i noble de la seva lliber-
tal, no són dignes de gaudir la se-
va independència. Vegetar, viure
sense present ni sense frisanes
per l'avenir, és una vida misera-
ble. Pensar una nació, un poble,
una raça que pot viure desvincu-
lada de la vida humana, sense lli-
gament moral i vinals materials
amb altres nacions, pobles i races,
és aconseguir-se a un paper humi-
liant i secundari que repugna als
més ennobilitadors anhels de l'home,
és renunciar a tot: a la llibertat i
a la vida.

Es desconsoladora l'actitud d'Es-
panya i els seus governs en aques-
ta hora de terribles responsabi-
litats. Enlloc sentiren, en un sentit
o altre, el batec de l'opinió pública.
La tremenda convulsió actual deia
indiferents a la majoria dels
espanyols. Unicament a Catalunya
la opinió's redreça; solament
a Catalunya s'hi deixa entreveure
l'esperança de que no quedarà
impútnia en l'avenir la conducta
dels governs de la monarquia es-
panyola; només aquí s'aixecarà
una veu venjadora demanant
comptes als governants per la
tremenda responsabilitat contra-
ta.

A l'hora augusta de la pau, que
serà una pau terrible perquè tras-
mutarà la faç de moltes coses,
quan Espanya se trobi isolada del
convivi internacional, Catalunya,
per dignitat, tindrà el dret—i pot-
ser el deure, si no's vol aconsolar
de morir sense pena ni gloria,—
de exigir en nom d'Espanya seve-
ríssims comptes als governants.
Es d'esperar, per això, que quan
sigui l'hora, no faltará un La Cier-
va qualsevol que digui, com en
1909, que'l moviment català és un
moviment separatista.

Els governants, potser, pre-
veient-ho preparen unes manio-
bres que permetin escampar per
Catalunya un exèrcit d'ocupació
per lo que pogués ésser. L'història
es repeteix: tornem al 1639, quan
les tropes forasteres ocupaven la
terra catalana per a imposar una
voluntat estranya al poble de Ca-
talunya.—Lo trist és que les ma-
teixes causes acostumen de vegades
a produir diferents i oposats
efectes.

ECOS

A CRIA DE CANARIS:
A Vilanova i Geltrú—vila po-
dida i fèrrea—hi ha una simpàtica
industria casolana que té nombrosos afi-
cionados.

La cria de canaris.
Ara fa dos anys, la «collita» va resultar
esplèndida: Vilanova va exportar més de
4.000 canaris. L'any passat va minvar un
sic la producció: uns tres mil. Enguany,
els gargals i les turbonades han esgu-
rat les cries i els canaristes estan desolats.
En Pau Arbonés, expert acollidor, de
dotze parcel·les ha tret solament tres ca-
naris novells. En Joan Pascual, amb 17
parcel·les, ha salvat sols vuit canaris. L'A-
gustí, el vaquer, amb 21 parcel·les, tretze.
En Salvador Vivó, amb 18 parcel·les, tretze.
Una «debacle!» En canvi, el pare de l'eco-
lista amb sols dues parcel·les ha tret una
dotzena de canaris. És un cas excepcional.
A Vilanova hi deurà haver uns 800 pa-
racles de canaris, repartides entre una vin-
tana de canaristes. Entre's més famo-
sos canaristes vilanovins s'hi compten en
Peret Pi, en Poldu, l'Oreca, en Folch, en
Solanas, en Vicens tintorer, en Melián
dentista, etc.

Per perfeccionar i fomentar la cria de
canaris, els vilanovins han fundat una
«Agrupació de aficionats a la cria del
canari». Avui precisament tenen reunió
general. L'ordre del dia és aquesta:
«reunió general per a comprar escaiola».
Comunicacions i debats, se fan en català.
L'agrupació té un caràcter cooperatiu
i útil. Promourà exposicions de canaris i
festes dels aucells; i al mateix temps pro-
porciona als associats les ventajoses de
comprar a l'engros l'escaiola, la llevor
de nap i de cinem, els melindros i l'en-
ciam, el pel de niu, els abeuradors i les
gàbies, els cabarets i els gabions, les ca-
nyetes i els saltadors... i totes les endro-
mines que l'art delicat de la cria de ca-
naris requereix.

Aquesta simpàtica agrupació té a com-
plir un missió patriòtica i cívica. L'orgull
local ha de produir un tipu especial de
canari vilanoví, emul dignes dels canaris
vigatans, holandesos, pijs, flautes, canye-
lles, verdencs... i tota la varia nomencla-
tura canarista.

El canarista que arriba a trobar un tipu
nou de canari vilanoví, tindrà més anoma-
nada que'l bisbe Armayà, el poeta Ca-
banyes, o el ministre Victor Balaguer.

ROBADORS DE FLORS:
A les grans parades de flors de
la Rambla, cada vespre s'hi desen-
rotlla un petit drama.

Veureu entorn de la florista unes no-
tes i uns noietes espigolant entre les flors
lligades i mig mardides. Ara un clavell,
ara una rosa, ara un ram de falguera...
aquelles petites robadores de flors van fent
un pomell qu'és tot l'encís d'aquells cors
menudets i d'aquells ulls pasmats davant
la florista hermosura.

Les floristes remuguen enfadades i es-
quiven la màndria rixant i el cridant:
«Mireu qu'és prou! Cada vespre venen
aquests galfardes a desbarbar-me l'arrí
d'aquí sinó us refresco!»

I aquells petits robadors de flors, s'a-
llunyen aflagant amorosament un ramell
de flors donant una nota de plegria com
un trofeu, en la llar modesta i pobre
barcelonina.

Així va creixent l'amor a les flors en la
gent de Barcelona, qu'és una de les més
agrades característiques notes i una de
les causes més fonamentals de la dulçura
del caràcter català.

IDEARI

LLIBRE D'ESTAMPES

VII

L'ESTRELLA GUIADORA

TOT seguit que'l meravellós ocell de
plomes blaves és va fondre en la
fosc de la forest, el noi es va sen-
tir ple de fe en el camí que s'anava a em-
pendre i va caminar endavant, sobre les
moles fresques i humides que cobrien la
terra bruna del bosc. El nen i havia tor-
nat més terrible i més paorós que mai,
però el noi ja ni s'en donava compte. Sa-
bia que tenia de passar per moltes proves
i aquesta no'l desesperava pas. Amb un
bastó d'arn anava picant a terra i s'obria
camí entre les mates altes i espesses de
marcescels i d'herbes espinesques que li
barraven els passos. La gran selva era plena
d'encaniments i de tant en tant brillava
en la negror el fulgor vivíssim de dos ulls
ubacs plens de misteri. Ell anava avant,
camina que caminava. La boscuria s'a-
nava espessint més i li era cada vegada
més difícil avançar. Cordes d'herba sal-
vatge li lligaven les cames i semblava que
el volguessin retenir presoner de tots els
seus enganyadors encisos. Cada vegada
que ell semblava cedir i perdia les ganes
de lluitar, com una dolçíssima braca a-
morosa de carn fresca i gemada com feta
de fulles de roses primaverals, li voltaven
el coll i li semblava sentir sobre'l seu front
caigut la carícia d'uns llavis plens de mel
i de bondat. Però cada vegada que s'a-
nava a abandonar en aquella falsedat dol-
ça, el crit del puput li venia a la memòria
i s'apartava i tornava a caminar endavant.

Va ésser llavors que dalt de la fosc
del cel se va obrir la fonda palpebra de
una estrella molt viva, blanca, nítida i
pura. La seva resplandor va irondar les
mans del noi abandonat que les espines
de la selva amb les que havia lluitat ha-
vien tornat totes plenes de sanc. Ell va
alçar els ulls cap a la clara llum de bon-
dat que li venia del cel i va comprendre
tot seguit que aquella estrella li volia «bé»
que'l conduiria fins al compliment del
seu lluminós destí. Al rebre la carícia
d'aquella claror celestial les seves mans
quedaren guardes de tota ferida oberta
i li fugí del cos tota la cuita. L'estrella
caminava dolçament i li senyalava el seu
camí. Pel seu poder sobrenatural herbes
i flors i arbres s'apartaven i el camí es
formava net i clar sobre una florja catifa
de molca tendrívola. Un perfum d'her-
ba boscalora vagava pel camp. El noi ca-
minava dolçament seguint a la bona estre-
lla guiadora.

L'AMIC

CANÇONER

CERCANT VIDA

Malaltia ara en ta cambra, passes hores tristament
i contemples el rellotge com te conta el sofriment;
tes mans llanes i esllanguides mostren clar el teu dolor
i amb la veu tota afeblida, dius: «Demà et parlaré, amor!»

Quan té besa l'esperança, galleixes amb passió
i el clot gràcil de tes galtes esdevé més temptadós...
tant ho és que'l meu cor frisa, més, i pruc et dic: «Adéu»,
dolç amor, vaig a cercarte flors gentils com el cor teu!»

I defujo ta mirada perquè més no'm faci esclau
d'una força que trasbalsa, que f. perdre el cor la pau,
d'una força que si és vida, perillosa s'ha tornat,
perquè roba seny i calma, i l'albir i voluntat...

Més, ai Déu! A que amagar-te la tristura del meu cor?
Vull que sapigues, madonna, que'm gronxolo en somnis d'or,
vull que escoltis, com dels àngels més canturies dolçament,
i després, obrem els braços... Vull restar-hi eternament.

Ja fa temps que entre muntanyes pelegrina i lluny m'en vaig
a cercar-te les aromes del esplèndid més de Maig;
i m'enfilo a les cingleres i m'enbolcallo amb un vel
de núvols de florall de tonalitats de cel.

I que alegre que'n retorni, bô i llençant al vent cançons,
curulles de muntanyenques aromes i d'il·lusions;
perquè't duc flors esquistes i corrandes del meu cor
que desterren melangies al qui està malalt d'amor!

RAMON TORRAS i ROSSELL

(Fragment de la Flor Natural dels Jocs Florals de Gràcia)

Al marge de la constitució de la Diputació de Tarragona

Es troba ja constituïda definitivament
la Diputació provincial de Tarragona. A
la sessió de constitució i a la subs-guent
en la qual es va fer la elecció de fàrrecs,
ha assistit tots els diputats excepte el se-
nyor Cachot, republià, qui representa el
districte de l'ortosa. Aquest n'ancamen ha
posat el govern de la Diputació en mans
dels monàrquics-caciquistes, els quals, com
és sabut, comptaven amb l'apoi dels tres
diputats per Reus, elegits pels sufragis
repúblicans, la traïdoria dels quals és prou
coneguda i fou prou comentada en son dia,
per a que avui la tornem a relatar, deven-
considerar-los com a perfectes monàquics
junyits a la sirga del caciquisme provin-
cial. Allà ellis; el partit republià tarrag-
onès va fer-hos la deguda justícia expul-
sant-los del mateix en magna assemblea.

El manament, doncs, del senyor Ca-
chot, va ésser causa de que els repúblicans
sumessin sols nou vots, un menys que la
coalició caciquista reusenca. I aquesta po-
gué copiar tots els càrrecs de la Diputació.

Referent a la no assistència del senyor
Cachot a les sessions de constitució i de
elecció de fàrrecs, s'han donat d'algunes
versions, l'una, que podríem dir oficial,
que's va fer pública, que feia que obli-
gacions perentòries l'havien retingut a
Barcelona; l'altra versió ha corregut «sot-
to voce», en converses particulars, puix
és d'indole privada. Fent honor al se-
nyor Cachot, donarem crèdit a la pri-
mera versió, car d'ésser certa l'altra, lo
que's diu «sotto voce», diria molt poc
en favor de dit senyor i demostraria una
tal feblesa de caràcter impropia d'un ho-
me gelós de la seva dignitat i de la seva
independència, i implicaria la renúncia
de la pròpia voluntat.

Per si és certa aquesta versió—que'n
resistim a creure-la—permet'ns el senyor
Cachot que li adresem un consell que
aquell pensador-poeta reusenc que es di-
gué Joaquim Maria Bartrina, donà a un
seu gran amic vendrellenc, un d'aquells
entusiastes joves intel·lectuals qui funda-
ren aquella benemèrita «Jove Catalunya»
de quaranta anys enrera, precursora
del gran moviment catalanès actual, con-
sell adreçat, entre altres, amb motiu de
trabasar-se com es diu es troba també el
senyor Cachot—en vespres d'emullar-se-
se; i deia en Bartrina al seu amic, refe-
rint-se al comportament a seguir de la
que aviat havia d'ésser la seva esposa:

«Digali, si és que no ho sab,
que guiada per son amor,
pot manar dintre ton cor,
però no dintre ton cap.»

Es prou transparent l'alusió? Doncs,
al «buen entendedor»...

SCEPTICUS

Homenatge al mestre Vives a Valldiviera

Al teatre de Naturalesa que s'aixeca
al bosc de can Miralles de Valldiviera tin-
gué lloc el diumenge a la tarda l'homena-
te a l'eminent compositor català, l'Ama-
dor Vives organitzat per un grup d'admi-
radors de l'autor de la famosa partitura
de «Don Lucas del Cigarral».

Un públic nombros i selecte omplé
aquell hermós paratge envoradat de bos-
cos en el que s'hi respiraven sanitosos
efluis.

Diputats, senadors, gent de lletres, pres-
tígit de la banca, el comerç i l'industria,
dames elegantíssimes, belles senyoretas,
tot un con-us distingidíssim s'aplegà en
lloges i llogetes de l'ample esplanada
del teatre.

L'Ajuntament de Barcelona hi assistí
en corporació format pels regidors senyors
Oriol Martorell, Serra Fumells i Balles-
ter, presidits per l'alcalde senyor Martí-
nez Domínguez, al que acompanyava el seu
secretari senyor Muntaner. També hi as-
sistí l'Ajuntament de Sarrià presidit per
l'alcalde don Daniel Mota, acompanyat de
varis regidors i del senyor Sans i Buhigas.

El capità general, don Cèsar del Villar
i Villate hi concorregué amb la seva dis-
tingida família així com també els nos-
tres distingits amics el diputat a Cortes per
Balaguer, en Felip Rodés i el senador per
Lleida en Joan Molés.

La representació de l'inspirada ègloga
«Maruxa» constituí un nou triomf pel seu
autor bé prou consagrat per aquest èxit
a tot Espanya.

El primer acte sobre tot, a plena na-
tura produí excel·lent efecte i és d'agrair
als senyors Mestres, Moragas i Junyent
l'esforç realitzat per a donarnos una sen-
sació artística que tingués la major novit-
tat possible.

En l'interpretació es distingiren la Lu-
ró i la Carme Alfonso i els senyors Ba-
llesster, Rives i Banquells.

El mestre Vives fou aclamat pel públic
renovant-li l'homenatge de la seva sincera
admiració.

A QUARTA PLANA:

Informació de Catalunya i Espec-
tacles.

Com són tractats els socialistes a Alemanya

Els nostres lectors ja estan al·corrent de
les persecucions de que són objecte els
socialistes que no han abdicat dels seus
ideals a Alemanya. Però, lo que's difícil
creure, sinó fos la confessió pròpia del mi-
nisteri de Justícia del du a l'Eiden en
el periòdic «Karlsruher Zeitung», de que
els socialistes detinguts a Karlsruhe per
distribuir fulles de propaganda foren por-
tats davant llurs jutges emmanillats.

El periòdic socialista, ultra patriòtic,
«Volkstimme de Mannheim», referint-se
a l'esmentat fet, diu lo següent:

«Ja hem prot'stat contra aquest tra-
ctament tan escandalós i novament tenim
prot'star contra d'altres fets no menys abo-
minables.

«No respectant per a res els reglaments»
estigueren t'nats durant dies enters d'in-
tells celdes, sense poder sortir a respirar
un alé d'aire, malgrat la temperatura tan
calorosa de la present estació—els socialis-
tes detinguts—no és res d'estrany que la
salut d'alguns d'ells se'n hagi ressentit,
encara més tenint en compte que un dels
detinguts patia d'una greu malaltia pul-
monar.

A aquests fets cal ajuntar-hi que en
ocasió de diferents registres practicats per
la policia secreta es pronunciaren contra
les famílies dels detinguts pel sot fet de
ésser parents, com si de cop i vol s'h'a-
guesin tornat tots «traïdors a la patria».

Per lo transcrit es veu que els sistemes
al·ludits per Rússia des de que'n han en-
trat a aquesta nació aires de renovació
són adoptats per Alemanya.

Homenatge al doctor Font i Sagüé

La comissió executiva, encarregada de
realitzar els treballs necessaris per a por-
tar a terme el projectat homenatge en
memòria del qui fou insigne geòleg mossèn
Norbert Font i Sagüé, ha quedat cons-
tituida en la següent forma:

President: don Lluís Maria Vidal i Ca-
rretera, soci honorari de l'Institut Català
d'Historia Natural i de la Societat de
Ciències Naturals de Barcelona «Club
Montanyenc».

Vis-president: don Baltasar Serradell
i Planella, president de la Institució Cata-
lana d'Historia Natural.

Vocals: mossèn Marià Faura i Sans,
president de la secció de Geografia física
i Geologia del Centre Excursionista de
Catalunya; don Manel Cazorro Ruiz, vo-
cal de la Junta autònoma municipal de
Ciències Naturals i president de la secció
de Barcelona de la Reial Societat Es-
panyola d'Historia Natural; don Rafael Mas-
pons Grassot, president de la Societat Pro-
tectora dels animals i de les plantes de
Catalunya.

Secretari: don Robert Ferré Gomis, se-
cretari general de la Societat de Ciències
Naturals de Barcelona «Club Montanyenc».

De l'U.F.N.R.

Juventut de Badalona

En la darrera reunió celebrada pel Con-
sell directiu de la batalladora Joventut de
Badalona s'acorda, testimoniant al nostre
il·lustre amic En Pere Coromines, les seves
simpaties amb motiu de l'innoble atac de
que fou objecte no fa molts dies de les
planes d'un setmanari local i fer pre-
sent al director d'aquest setmanari la se-
va enèrgica protesta per haver permès
una tant baixa injúria.

Juventut de Gerninal

Aquesta Joventut prepara una important
veillada política pel vinent dia onze de
setembre, commemorant la pèrdua de les
llibertats catalanes.

A l'acte hi pendran part prestigiosos
oradors.

Conflicte marítim

Amb motiu del boicot declarat a la Com-
panya Vienesa per la societat de fogarers
i mariners «La Naval» continuen pres-
tant servei pel moll vora dels barcos «Cas-
tilla» i «Andalucía» varies parcel·les de se-
guretat.

Els presidents de les entitats La Naval,
Foment de la Marina Espanyola i Asso-
ciació de Navilers continuen celebrant reu-
nions per a buscar la fórmula de solució al
conflicte.

El president de la Naval celebrà ahir
una conferència amb el governador pel
mateix assumpte.

Sembla que la qüestió, va per vies de
arregló.

S'instreix un expedient contra el delegat
de La Naval senyor Ribera per coac-
ció a bordo de un vaixell tancat en el port
i contra les tripulacions dels vapors «Cas-
tilla» i «Andalucía» per abandonament del
treball, desembarc il·legal i incompliment
del contracte.

NOTICIES

CARNET DEL DIA
Entra de guarda el jutge de l'interior, secretari del senyor Codorniu.
En el vapor «Azul» han arribat de València, un grup de botxins d'aquella capital. Des del p. i. m. marxa a València, on s'acompanya. Es proposa a València, on s'acompanya. Es proposa a València, on s'acompanya.

GRAN BALNEARI Vichy Català

Caldes de Malavella (Província de Girona). Estàtic, fets, mels, reuma, diàbetes, Temperatura de 1. de maig a 30 d'Octubre. Administració: Rambla de les Flors, 18, entol.
L'article que publicarem a altre loc del diari titulat «El merge de la Constitució de la Diputació de Tarragona», és reproducció de publicat a «El Baix Penedès», del Venedi.

El tren de Manresa que surt a un quart de vuit del matí, descairà ahir a l'arribada de Sabadell.
El primer coixe de pamens a la zona, estigueren durant dos dies fora de la via a causa d'haver-se rompud una roda.

El loc, on ocorregué l'accident era de molta baixada, i la serenitat del maquinista salvà una segura catàstrofe.

Els successos

HOME MORT PER UN TRAMVIA

Ahí, al vespre, a dos quars de nou al passeig de la Duana, el jove de 19 anys anomenat E. S. O. habient an a aquesta tingué la desgràcia de que al baixar del coixe motor del tramvia de circumvalació, topà amb el remolc, fent-lo caure a terra i anant a parar sota les rodes del mateix deixant-lo mort a l'acte.
Desseguida es formà un gros grup de gent que's dollà de la desgràcia del jove.

El cadavre fou tapat per una manta i posat sobre un pedre del passeig.
Arribat el jutge al lloc del succeís, ordenà el trasllat del cadavre a l'Hospital.

CAIGUDA

A la plaça Nova, va caure Artur Torregrossa Nucba, de vint anys, causant-se una ferida comosa al front.
Va ésser acompanyat al dispensari de l'Arcalida.

príncep Lluís Anestor, primer vident de l'exèrcit alemany ha mort en el front de batalla de Rússia.

Notícies de Rússia

París. — De Petrograd comunicen que un aerioplà alemany que volava sobre Bessilow fou agafat per una granada i deribat.
A la batalla naval del Bàltic prop de les

sel, fou destruït un gran creuer alemany i avariats serment altres barcos de guerra enemics.

El propòsit dels alemanys era el presentar batalla a la flota russa, al golf de Finlàndia.

Derrota alemanya

París. — Els alemanys han sigut rebut en tot el front.

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de

EL POBLE: CATALA

ESPANYA

Conferència telegràfica telefònica

Madrid, 16 de 9 matí a 12 nit

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica:
Continuació del reglament provisional per a l'execució de la llei hipotecària.
Concedint el «Regim exequat» a alguns consuls de l'estranger, entre ells a don Rafael Fontana, per a consuls de la Gran Bretanya a Palma de Mallorca.
Resolent expedient sobre acumulació de les càrregues de Tercera, ampliat de Lluís primer curs, i Història Universitària i Mitja de la Facultat de Filosofia i Lletres de Barcelona.
Relació de les classificacions d'haver passat fets pel Suprem de Guerra i Marina al personal que s'indica.

Parla el governador del Banc

Sevilla. — El governador del Banc d'Espanya senyor Domínguez Pascual, que ha passat una curta temporada en aquesta capital ha estat interrogat pels periodistes sobre assumptes d'actualitat.
Ha dit el governador del Banc que la situació econòmica no és molt favorable a Espanya, encara que no sembla d'entrugar a pessimismes exagerats.
Ha afegit que l'any actual el dèficit en els pressupostos resultarà major per la baixa dels ingressos en la consignació per concepte de drets de dimes.
Ha dit que el Banc d'Espanya estudia actualment la manera d'adquirir o en altre mercat que l'angles, que era on s'adquiria, perquè el govern d'Anglaterra acaba de prohibir la exportació dels precins simeals.

Sobre la construcció d'un edifici per a sucursal del Banc a Sevilla, ha declarat que les obres començaran l'any 19 i costarà 1.200.000 pessetes.
El senyor Domínguez Pascual marxarà a Càrmona a passar una temporada.

L'imprudència d'un sargent

Sevilla. — En el quarto de sargents del Pare de l'Industria, segons informen, s'hi trobaven bromejant el soldat Rubio i un sargent amic seu, quan examinant ambdós una pistola browning a causa d'una imprudència, se li ha disparat l'arma al coll, anant el projectil a alojarse al coll del soldat, el qual ha resultat greument ferit.
Fou traslladat a la casa de socors del Frado de San Sebastián.
No ha pogut declarar amb tot les incursions que ha sumministrat, morint a la poca estona d'ingressar en el benèfic establiment.

Avui es reanarà les diligències al fur de guerra, que consistirà la sumaria.
El sargent, autor de la imprudència, es troba eixcut en el quarter.

Miting de pesquera

Pontevedra. — En el local de la Federació de Treballadors s'ha celebrat un miting relacionat amb la vaga pesquera.
S'ha combatut el caciquisme i la gestió de les autoritats.
S'ha acordat demanar trasllat del governador i la ratificació de l'acord anterior de plantar la vaga amb els demés oficis federats.

Consell de ministres

A les onze del matí s'han reunit els ministres en Consell a la Presidència.
A l'entrada el senyor Echagüe ha dit que s'ocuparà de l'assumpte relatiu a l'ampliació de places a les Acadèmies militars.
El Consell ha acabat a un quart de dues.
Ha manifestat el senyor Dato que havia ocupat principalment l'atenció d'el Consell una instància de les Compagnies de navegació Islenya Marítima. La Marítima de Madrid, la de València i la de Còrcega, en la qual demana pel Govern acompanyat amb mides protectores la greu crisi que actualment travessa la indústria naval d'Espanya. I ha acordat que la instància passi al ministre de Foment per a que aquest informi en el pròxim Consell sobre les mides que més eficaçment puguin adoptar-se en pro de la solució.

A Rússia

Petrograd (oficial). — Entre el Narew i el Bug hem contingut l'ofensiva enemiga. Hem fet 800 presoners i prs alguns ametralladores.

A Novo-Gorogiewski han estat rebutjats els atacs enemics.
Al sud de Dunaizet hem prs tues línies de trinxeres.

Al Caucas amb direcció a l'Aufrates, perseguiu a l'enemic. Hem ocupat Melz, fent 200 presoners. Hem rebutjat atacs turcs en alguns punts.

De la explosió del «Mariposa»
París. — Telegrafien de Cristiana que el tribunal de preses marítm ha renegut que l'explosió del vapor «Mariposa» no fou causada per un torpill sinó per una mina, lo que està provat pels trossos de metall que's trobaren al casc del vaixell suposant-se que son de procedència anglesa.

Un tècnic holandès ja detingut anteriorment el mateix resultat.
París. — Telegrafien de Cristiana que el govern ha prohibit l'exportació de superfosfat, àcid sulfúric, sal de níquel i oli mineral i vegetal.

Mort d'un príncep

París. — Comuniquen de Ginebra que l'

3.073.820 pessetes per atendre les despeses de la crida a files del cupi d'insurrecció del 1913.

De Grècia i Justícia. — Suministre de Governació. — Acceptant la proposta de don Joaquín Ortoneda per al lloguer d'un local amb desit a la instal·lació del Govern civil de Logroño per 5 anys, a rad de 4.000 pessetes anuals.

La recaudació

Segons dades rebudes d'Hisenda, la recaudació en la última quinzena ha experimentat amb relació a igual període de l'any anterior, una baixa de 9.543.999 pessetes.
La baixa corresponent a l'ingrés per Duanes suma 4.944.232 pessetes.

El carbó anglès

El subsecretari d'Hisenda, ha manifestat aquest matí, referint-se als rumors sobre la prohibició d'exportació dels carbons d'Anglaterra, que el ministre de Negocios Estrangers d'aquell país, ha declarat que la disposició adoptada, no tendria a alterar l'estat actual de les coses amb relació a l'exportació de carbó, exigint-se solament l'ència per ella quan es fa a països que no siguin colònies o protectorats britànics i no restringint-se per consegüent la exportació.
Es vol mantenir la proporció normal entre el consum interior i l'exterior.
Així ho ha fet saber el Govern anglès a nostre Govern i als altres països neutrals, establint d'aquesta manera els seus criteris com a conseqüència de la publicació de la disposició de referència.

Accident desagratat

Valladolid. — A la revella que's celebrava en el passeig d'en Zorrilla, ocorregué un accident desagratat: el nete de 6 anys, Joan Antón Medina, caigué en una gran palla on fregien bumbos, sofrint el torbe no gravíssims cremades.

Un míng

Comuniquen de Pontevedra, que en el local de la Federació de Treballadors s'ha celebrat un miting relacionat amb la vaga pesquera.
S'ha combatut el caciquisme i la gestió de les autoritats.
S'ha acordat demanar trasllat del governador i la ratificació de l'acord anterior de plantar la vaga amb els demés oficis federats.

Els conservadors valencians

El liberalisme, dir que en la reunió celebrada ahir en el ministeri de la Governació i a la que assistien el governador, l'alcalde i el jefe dels conservadors de València, es buscaren els medis per a terminar el conflicte, suscitat en l'Ajuntament d'aquella capital.
La conferència fou llarga, examinant-se els antecedents de l'assumpte i les conseqüències que per a la política conservadora valenciana pot tenir lo que succeïx.

El ministre exhortà a tots per a evitar especulacions desagradables dins del partit i l'abstenció, posà la dimissió en mans del ministre donant-se amb això per acabada l'entrevista.

Avui segons el citat col·lega, es despendrà l'alcalde, marxant a estuviar amb la seva família i desseguida es procedirà al nomenament de son successor que's creu sigui don Miquel Polo.

Preparatius d'una cassera

Comuniquen d'Osca que s'han rebut conyats, i a rad de quatre mil pessetes el comissari de turisme senyor marqués de la Vega Inclán, que's dirigeix a la vall de Ordesa amb objecte de preparar la cassera a que assistirà el príncip de Mònaco.
L'Ajuntament de Torla, després de celebrar sessió extraordinària, fou a rebrer solennement al marqués de la Vega Inclán.

El ataq del Banc

L'or ha augmentat 3.207.291 pessetes.
La plata ha augmentat 958.827'51.
Els bitllets han disminuït 1.451.300.
Els comptes corrents han augmentat 13.608.622'03.

Espanya i Cuba

«El Liberal», publica una correspondència de l'Havana afirmant que pot assegurar-se de la manera més terminant que el «modus vivendi» comercial entre Espanya i Cuba no serà una realitat.
El cas és que l'acord adoptat per la sub-comissió consisteix en abandonar tot a Cuba l'indústria i el comerç de l'«modus vivendi» reconeixent al poder executiu que dirigeixi al Congrés un missatge demanant l'aprovació d'una llei que autoritzi al Govern per recarregar en un 50 per 100 les tarifes aranzels d'aquell país que post trabes als productes que entren al mercat, incloent-se els trabes per un nou projecte de tractat que s'envia al Govern de Cuba al d'Espanya, president de les negociacions d'aquella fins al present sobre el «modus vivendi», nomenant-se el cap del Negociat de Duanes de la Secretaria d'Hisenda per que redacti les bases del nou tractat que es projecta sotmetre a la consideració d'ambdós països.

Cuba comprà a Espanya en l'últim fiscal segons estadístiques de la Secretaria d'Hisenda, mercaderies per valor de 10.588.000 pesos, i Espanya comprà a Cuba productes, el valor total dels quals ascendrà a 1.110.000 pesos. Diferència a favor del mercat espanyol: 9.478.000 pesos.

«La Discusión», periòdic molt relacionat amb el Govern, publica i comenta l'activitat desplegada per la sub-comissió

de tractats després de l'última negociació per a la concentració dels «modus vivendi».

Diu que després d'aquella irrisòria oferta per part d'Espanya d'aplicar a les procedències de Cuba la primera columna de l'aranzel, a canvi de concessions per a nostres vins, que entrem quasi sense pagar drets, s'ha arribat al conveniement de que per a obligar a Espanya a que accedís a rebre els drets sobre nostres productes que principalment es consumeixen en els seus mercats, cal adoptar procediments especials i mides que li facin sentir les conseqüències de la seva irreducible activitat.

Aquest és el criteri de la comissió de tractats. No vol que es mantingui per més temps el «statu-quo». Fins ara no es va fer més de lo que he dit sobre els plans de la comissió.

Transigir perquè hi hagi reciprocitat mercantil amb Espanya i la proposar a naquesta.

En temps del primer president de la República es va pensar en gravar en un 30 per 100 l'importació espanyola i ara es vol augmentar en un 20 per 100 més, encara que «La Discusión» ho consideri poc pràctic.

A tot això sembla que conduirà la transigència de la Tabacalera, a la qual es culpa del fracàs del «modus vivendi».

Cuba està disposada a defensar els seus productes, principalment el tabac; Espanya defensar també el seus. Potser s'arribi a una conclusió convenint a ambdós països si no hi ha transigència per part de qui avui es beneficia i per a ser al conixer a Espanya per «El Liberal» aquesta situació s'intenta cercar solució a tant important problema. No hi ha raó per creure en regressals a vista de les roques concessions que es fan a «modus vivendi» al tabac, la indústria del qual està avui en crisi, essent temerari p'st d'aquest Govern protegir tant com pugui.

Declaracions d'en Romanos

«El Liberal» de Guipúzcoa publica les anuncides declaracions del comte de Romanos amb motiu de l'article publicat en «La Voz de Guipúzcoa» sobre col·laboració dels republicans amb els liberals.

Els paràgrafs més interessants d'aquestes declaracions són els següents:
«Com he estat amb «La Voz de Guipúzcoa» en que la misèria de grans personalitats en els partits polítics, alança per igual a republicans i monàrquics.

Ningú contri millor que jo mateix la inferioritat en què'm trofo, des de molts punts d'obra en relació amb els meus distingits antecessors; però a ningú cedeixo ni en patriotisme ni en amor a les doctrines liberals, per les que es disposo a significar tot quant sigui necessari per a arribar a les fórmules de la meua patria sobre la base de l'absoluta supremacia del poder civil damunt tots els altres en la governació de l'Estat.

Si confesso paladament, com deo, la certesa de la observació del pròdic al·ludit; però siguin permès els que he estat impel·lit per la crítica dels governs monàrquics liberals, suposant que no han respost amb succeís a les p'omeses contingudes en nostre programa.

Enumera després les reformes fetes pel Govern d'en Sagasta, amb en Mon y Rios i l'Alfonso Martínez, i la oposició que varen fer els republicans an aquest Govern i als posteriors d'en López Domínguez i En Moret i En Canalejas, en fioc de col·laborar per a realitzar l'obra de reforma.

Per això, afegeix, les meves exhortacions polítiques van encaminades a col·locar aquesta col·laboració i present que, donant-se a l'objecte dels d'«El Liberal» en que heguem pogut incórrer uns i altres, tant en la política d'Espanya com en la particular de Guipúzcoa, es restablir la més estricta integritat entre ambdós camps liberals per a la defensa de què'ns és comú, per afiançament de go que ha tenim i conquesta del que ens manca per adquirir.

Vull que sem concedeixi la confiança que necessito per a complir els desigs del país i imposo per això la meua història política, en la qual hi ha actes realitzats sota la meua firma, com ministre en els departaments que he regit, i principalment a Gràcia i Justícia i Instrucció pública, que puc posar, sense alabar-me, al costat de go que es concebia de més avant i que començava ma carrera política com cap de Govern i d'un prít tan important com el liberal, que no tardarà a estar totalment unit i en condicions de solidaritat que mai pogués obtenir cap altre dels que l'han precedit.

Són les circumstàncies actuals favorables per aquesta col·laboració.

Tot me fa veure amb claretat extraordinària els perills que per a la nostra Espanya i per a les lles i procediments liberals pot portar la tremenda guerra actual i és inútil que es negui transcendència an aquesta lluita en l'ordre polític espanyol.

Per això és patriòtic, urgent i totalment necessari que els elements liberals, qual sevol que sigui el camp d'on procedim i la bandera sota la que s'aixotugim, s'unixin en estret llig d'intel·ligència amb la meua força i el meu entusiasme a veure servir com a fons engreixador les files dels batallons de voluntaris.

La llibertat, que tan eficaçment contribuïren en aquest país a la defensa de les llibertats públiques i de les institucions vigents.

Està clar que l'element a aquesta política no és, ni molt menys la finalitat del partit liberal, p'que principalment s'agraïa la seva atenció als molts i es moments financers i socials, de tan armar caràcter que es necessiten d'immèdia solució per a fer cara a les necessitats presents i futures de la nació.

També el treball en totes les seves manifestacions, agrícola, fabri, mercantil i social, serà objecte preferent dels nostres esforços del Govern.

Per als ferits

Algeciras. — La comissió que presideix la senyora del governador de Gibraltar ha recautat 6.000 pessetes que ha invertit en materials necessaris per als hospitals i vaxells en que hi ha ferits procedents de la guerra.

De diversos punts d'Espanya reb d'it comissió quantitats per a socorsos dels ferits, recaudades per les colònies angleses.

De Go ernació

Interrogat el senyor Sánchez Guerra prop de la dimissió de l'alcalde de València amb la qual se posa terme al conflicte polític en aquella capital, digué el ministre de la Governació que'l Govern no té res decidit en quant al nomenament del successor.

Després facilità els següents despatxos: De Tarragona: A Reus aquest matí han abandonat el treball els dependents de quatre magatzems de cereals.

De Badajoz: S'ha solucionat la vaga d'obrers del camp de Jerez de los Caballeros.

Darrera hora

Conferències telefòniques i telegràfiques del nostre servei postal
Madrid 17, de 1 a 3 matinaes

Donost arros

San Sebastián. — El ministre d'Estat al rebre als periodistes els hi manifestà que Villabona, ministres d'Espanya a Roma el govern francès ha donat oficialment les gracies als senyors Reinos i marqués de Bruselles, respectivament, per la protecció que han dispensat als interessos francesos i especialment per llur intervenció en el canje d'invalids.

Ha complimentat a la reina mare el ministre d'Estat i l'esposa del senyor Dato.

En vament d'un vaxell

Corunya. — Se reben notícies de Portugal dient que les companyies de salvament marítm no creuen que hagi de considerar-se perdut el creuer portugués «República».

Se treballa activament confiant-se en poder posarlo a salvo.

Començ a les

Declaracions den Romanos

Als cicles polítics de Madrid se fan comentaris a les declaracions que ha fet a San Sebastián el comte de Romanos.

Diu que aquestes declaracions demostren quan se venia dient, així és, que s'efectuarà l'unió d'en Romanos amb en García Prieto amb l'apoi d'en Melquíades Alvarez. L'unió no's farà pública fins que estinguin convenguents de que serà Poder.

El senyor García Prieto serà president del Senat i llurs dos amics seran ministres.

El senyor Villanueva serà president del Congrés a la primera etapa de les Corts i després serà nomenat embaxador d'Espanya a París. Allavors el reemplaçarà a la presidència de la Cambra don Melquíades Alvarez, per a facilitar a aquest l'accés a Palau.

En Melquíades Alvarez no tindrà al Govern cap ministre, a pesar de que serà requerit per a que's designi a algun amic seu, per col·laborar eficaçment a la labor del Govern.

El futur gabinet liberal introduirà reformes democràtiques i radicals.

En Dato t oballa

El senyor Dato passa la tarda a la Presidència despatxant assum p'st.

A darrera hora en la radio als periodistes dient que confia de nous i que animent s'ha rebut un telegrama de Melilla en el qual general Alvari donna compte de que ahir p' demà i un grup de moros fets alguns d'prí en la posició de l'octava onna, de servir i en les proximitats de la posició de Dato.

La policia continua a mantant a dos moros enemics i recullint fusils i municions.

No hi hagué novetats per nostra part.

De Cádiz

Cádiz. — Ha arribat procedent de l'Imperial el trasllat de Fernando Pó, que sortí d'aquell port amb densa marea i estigué a punt de tur en el can de Sant Jo diàmb i n'una que era rastada per la corrent.

Es passagers contien que a l'ivi, pot regnarà p'nt davant el t'mor d'un bany, baig dels zep lins i a Anglaterra el fan preparats per a la defensa de la Silesia i de la Polònia. Una marea que a la Polònia independent i indivisible, seria per a Alemanya una amenaça continuada.

Al Berliner Tageblatt, el diari austriac Mr. Mewick, escriu un article al mateix sentit.

Els a emany a Varsòvia

París. — Telegrafien de Amsterdam que, segons notícies arribades de Varsòvia, se desprén que els alemanys han tret ja 40.000 homes d'aquesta ciutat, amb el fi d'estar tranquils de tot perill, de lo que pogués tindre lloc a la frontera de Serbia i de Bulgària.

De Barcelona

Enterrament popular

A darrer hora ens comuniquen que avui ales quatre de la tarde tindrà lloc l'enterrament de la nena Teresa Mallol Fallas, víctima de la desgràcia ocorreguda a la plassa del Diamant caient una barana, fet del que donarem compte en l'edició d'abans d'ahir.

La comitiva sortirà a les quatre de la tarde de l'Hospital Clínic, anant precedida d'una parella de la guarda municipal montada. S'ha conseguit además que'l cotxe passi per Gràcia.

L'enterrament de la nena Mallol serà doncs una manifestació de dol.

La proba de lo genida que fou la mort per les tràgiques circumstàncies en la troba, per la col·lecta celebrada entre el veïnat a benefici de la família de la mort i d'els altres d'ugues catàstres que pregueren mal, qual q'uestació p'ja a 500 pessetes en un moment.

Els regidors pel districte senyors Matons, Rita, Lasarte, i Fuster, s'han presentat per les famílies perjudicades.

La Guerra Europea

Al front occidental canoneig intermitent a la regió de Souchez i a l'esplanada de Nouvran, al N. de l'Aisne i combats amb bombes i petarts al sector de Quenneviers i a l'Argonne occidental.
— Al front oriental els russos han contingut l'ofensiva alemanya entre el Narew i al Bug fent-los 900 presoners i han rebutjat tots els atacs enemics a Novo-Georgiewski, havent prs dugues línies de trinxeres al S. de Dounaizet.
— Al Caucas amb direcció a l'Entrates els russos persegueixen encarnicadament als turcs. — Al front meridional, accions parcials.

D'Espanya

(PER TELEFON)

D'Algeciras

Algeciras. — Continuen enviant-se des de Gibraltar nombrosos elements de guerra als Dardanelos, la comissió que presideix la senyora del governador de Gibraltar, general Miles, porta recaudades prop de 10 mil pessetes que's han emplat en articles per als hospitals Colonial i de Marínda.

Segueixen rebent-se donatius importants que envien els anglesos de Cádiz, Xerès, Sevilla, Córdoba, i altres poblacions espanyoles.

Varis

Els periòdics de Madrid publicaran a questa nit els següents telegrams, procedents d'el Havre:

En varis poblacions de Bèlgica han onenat les autoritats alemanyes el tancament dels cafés i rones a les vuit de la nit i han prohibit el trànsit pels carrers des de les nou de la nit, sense cap permís especial.

El presoners belgues concentrats en el camp de Soltan han organitzat per iniciativa d'un arquitecte francès, una Exposició d'objectes artístics, que's ha produït excelents resultats, puix porten recaudats ja més de set mil francs de beneficis.

El corresponent d'un periòdic de Luxemburg diu que del 20 al 30 de juliol passaren per allà 14.000 soldats alemanys procedents del front de batalla de Rússia.

Entre les moltes obres socials notables que's fan a Bèlgica, hi figura la del «Pan laque», que facilita pa de farina de blat als vells, nois i malats.

De l'estranger

(PER TELEGRAF)

La situació general

A França i a Bèlgica

Comunicat oficial francès

de les onze d'anit

París. — Comunicat oficial francès de les onze de la nit:
«Jornada tranquil·la a la totalitat del front.

A l'Argonne l'intervenció de la nostra artilleria ha interromput el bombeig enemic a Cotes-Chausses i Fontaine-aux-Charmes.

(PER CORREU)

Seguieren en el ús de la paraula abundant en es mateixos conceptes emesos pels anteriors oradors. Dich, pes fiera de Barcelona; Isern, pu Vendrell; Balguy, sec e arri de l'Art Fabril de Reis; Verrot de la Federació obrera de Valls; Ferrer, repres nant de Bories Banq es; Corné, en nom de la Federació Nacional de l'Art Fabril; Palçia, en nom de la Federació Catalana de burs; repres nant de l'Associació d'obers de Llída; Ar-

Avis d'Administració

Preguem als nostres subscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que envii'n l'import dels seus descoberts a aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

Quadros plásticos. Novos reformos. Grans atraccions. Visions originals.

GRAN CONCERT
CELEBRITATS MONDIALS
ENTRADA LLIUR

term propulsor ideològic és *EL POBLE*

...le, d'onze a dodice del mat

Es compona de cinc laxants vegetals diferents, però d'acció equivalent. La seva acció és constant i idèntica. El còs no s'hi acostuma. No produeix irritació.

Dipòsit: **A. Serra, Pelai, 9**

LA MUJER EN SU CASA

REVISTA MENSUAL DE

LABORES

ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS

ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA

Declarada útil
para que pueda servir de texto en la enseñanza
por R. O. de 16 de Febrero de 1905.

PÍDANSE PROSPECTOS

A LA OASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIÈRE.

RÉDAX de Reibee, núm. 21. — MADRID

[illegible]

CLÍNICA
VIES URINARIES
DEL
Dr. Gallego
MALALTIES SECRETES

Cura rápida i garantida de ambe els nostres especials i exclusius tractaments
PLENORRAGIA. Tractament obertiu en tres dies.
SPILLS. Noi mètode de curació.
IMPOTENCIA. Resultat sorprenent des del primer dia.
Especials tractaments per als forasters i cura-se sol. S'envia a foras ultramonts.

Consultes per correu.—Comte de l'Assalt, 18

ESQUELES

m o r t u o r i e s

s'en admeten en l'impremta d'a-
quest diari fins les dues matinada

NOTES ÚTILS	Per ralla	Pessetes 0'6:
REMITITS	" "	" 0'6:
OFICIALS	" "	" 0'3:
JUDICIALS	" "	" 0'3:
ESPECTACLES	" "	" 1'5:

Descomptes especials segons el nombre d'insercions